

Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Αντώνης Μπιτσιάνης, Δέσποινα Καλογεράκη

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

- **ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ**
- **ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ** ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ
ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ (ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ)

- Διαγωνίσματα σε κάθε ενότητα
- Διαγωνίσματα σε όλη την ύλη για τις τελικές εξετάσεις
- Αναλυτικές απαντήσεις σε όλα τα διαγωνίσματα με έμφαση στα δύσκολα σημεία της ύλης

Σύμφωνα με τις Οδηγίες διδασκαλίας
και αξιολόγησης των μαθημάτων

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ Όσα πρέπει να γνωρίζετε για την εξέταση του μαθήματος.....7

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 1 [Ενότητα 2].....	13
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 2 [Ενότητα 3].....	18
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 3 [Ενότητα 4].....	22
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 4 [Ενότητα 5].....	26
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 5 [Ενότητα 6].....	31
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 6 [Ενότητα 7].....	36
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 7 [Ενότητα 8].....	41
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 8 [Ενότητα 9].....	47
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 9 [Ενότητα 11].....	52
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 10 [Ενότητα 12].....	57
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 11 [Ενότητα 13].....	62
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 12 [Ενότητα 14].....	68
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 13 [Ενότητα 16].....	73
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	78

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Στα Κριτήρια αξιολόγησης.....	95
Στα Ανακεφαλαιωτικά κριτήρια αξιολόγησης	145

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

■ ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 1 [Α, 1-7]	157
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 2 [Α, 23-53]	159
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 3 [Α, 54-84]	162
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 4 [Α, 224-247]	165

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 5 [Α, 499-528]	168
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 6 [Α, 585-612]	171
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 7 [Γ, 154-180]	174
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 8 [Ζ, 406-439]	177
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 9 [Π, 765-795]	180
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 10 [Χ, 102-135]	183
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 11 [Ω, 480-513]	186

■ ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ (ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ: Ο ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ)

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 12 [1. Η γη της Αττικής]	190
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 13 [3. Κατά ιχθυοπωλών]	194

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 1 [Α, 189-219]	197
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 2 [Ζ, 450-481]	200
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 3 [Π, 830-857]	203

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Στα Κριτήρια αξιολόγησης.....	209
Στα Ανακεφαλαιωτικά κριτήρια αξιολόγησης	240

Κείμενο**Το τέχνασμα του Θεμιστοκλή**

Ἄλλῃ' ἐπεὶ τῶν πολέμιων ὁ στόλος τῆ Ἀττικῆ κατὰ τὸ Φαληρικὸν προσφερόμενος τοὺς περίξ ἀπέκρυσεν αἰγιαλοὺς, πάλιν ἐπάπταινον οἱ Πελοποννήσιοι πρὸς τὸν Ἴσθμόν. Ἐνθα δὴ ὁ Θεμιστοκλῆς ἐβουλεύετο καὶ συνετίθει τὴν περὶ τὸν Σίκιννον πραγματείαν. Ἦν δὲ τῷ μὲν γένει Πέρσης ὁ Σίκιννος, αἰχμάλωτος, εὖνους δὲ τῷ Θεμιστοκλεῖ καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ παιδαγωγός. Τοῦτον ἐκπέμπει πρὸς τὸν Ξέρξην κρύφα, κελεύσας λῆγειν ὅτι Θεμιστοκλῆς ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς αἰρούμενος τὰ βασιλείας ἐξαγγέλλει πρῶτος αὐτῷ τοὺς Ἕλληνας ἀποδιδράσκοντας, καὶ διακελεύεται ἐν ᾧ ταράττονται τῶν πεζῶν χωρὶς ὄντες ἐπιθέσθαι καὶ διαφθεῖραι τὴν ναυτικὴν δύναμιν. Ταῦτα δ' ὁ Ξέρξης ὡς ἀπ' εὐνοίας ληληγμένα δεξάμενος, ἦσθη καὶ εὐθὺς ἐξέφερε πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τῶν νεῶν διακοσίαις ναυσὶν ἀναχθέντας ἤδη διαζῶσαι τὰς νήσους, ὅπως ἐκφύγοι μηδεὶς τῶν πολέμιων.

Πλούταρχος, *Βίοι Παράλληλοι*, *Θεμιστοκλῆς* 12.2-6 (διασκευή)

Θέματα**[Για τις απαντήσεις βλ. σελ. 95]**

■ 1ο θέμα: Ερωτήσεις κατανόησης

- α. Ποιο τέχνασμα κατέστρωσε ο Θεμιστοκλής και γιατί;
- β. Πώς αντέδρασε ο Ξέρξης σε όσα του διαμήνυσε ο Θεμιστοκλής;

[Μονάδες 8]

■ 2ο θέμα: Ερωτήσεις – Ασκήσεις

- α. Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων επιλέγοντας την κατάλληλη λέξη από το πλαίσιο, επιφέροντας, όπου χρειάζεται, τις αναγκαίες μεταβολές (δύο λέξεις περισσεύουν).

πολιτολογία, ρήση, λογύδριο, απόρρητο, αντιτολογία, επίλογος, λογοδοτώ, αεροτολογίες, διάλογος, λογική

1. Το ακροατήριο έπληξε αφόρτητα με τις και τις κούφιας υπερβολές του ομιλητή.
2. Ο δήμαρχος μετά τη νίκη του στις εκλογές απηύθυνε στους συμπολίτες του ένα
3. Οι αιρετοί άρχοντες μετά το τέλος της θητείας τους για τις πράξεις τους.
4. Η του είναι κουραστική και γι' αυτό τον αποφεύγουν.
5. Στην προκυμαία της Σμύρνης γράφτηκε ο τραγικός της Μικρασιατικής καταστροφής.
6. Ορισμένα αυτονόηα προβλήματα είναι δυνατό να επιλυθούν με την επίκληση της κοινής
7. Οι ομιλητές επικαλούνται σοφών ανθρώπων, για να προσδώσουν κύρος και αξιοπιστία στα λόγια τους.
8. Κάθε γιατρός οφείλει να τηρεί ευλαβικά το ιατρικό

[Μονάδες 4]

Εναλλακτικά:

Να αντιστοιχίσετε τις αρχαίες ελληνικές λέξεις της στήλης Α' με τις ετυμολογικά συγγενείς νεοελληνικές λέξεις της στήλης Β' (στη στήλη Β' δύο λέξεις περισσεύουν).

A'	B'
ἀπέκρυσεν	προσιτός
συνετίθει	διαπόμπευση
ἐκπέμπει	έπος
ἡέγειν	κρύπτη
αἰρούμενος	θεσμός
ἀποδιδράσκοντας	οισοφάγος
δεξάμενος	δραπέτης
ἐξέφερε	δοχείο
	τροφός
	αιρετός

Εναλλακτικά:

Να συμπληρώσετε τις προτάσεις επιλέγοντας τη σωστή λέξη από αυτές που βρίσκονται στην παρένθεση.

1. Ο μάντης (αντιλέγω, προλέγω, λογοκρίνω) τα μελλούμενα.
2. Παρά τις φιλότιμες προσπάθειές τους οι μαθητές δεν πέτυχαν στις εξετάσεις επιδόσεις (αμφιλεγόμενες, ανάλογες, παράλογες) με τις προσδοκίες τους.
3. Τα ευρήματα που έφερε στο φως η (μυθολογική, αρχαιο-λογική, λογοτεχνική) σκαπάνη αλληάζουν τα ιστορικά δεδομένα της περιοχής.
4. Επειδή τα περισσότερα επιχειρήματά του ήταν (λογαριθμικά, μονολεκτικά, λογικοφανή), δεν κατάφερε να κάμψει τη δυσπιστία των ακροατών του.

Εναλλακτικά:

Να συμπληρώσετε τα κενά, δίπλα σε κάθε λέξη, με το αντίστοιχο γράμμα που αντιπροσωπεύει την κατηγορία τους (α. απλές, β. σύνθετες).

Λέξεις	
λόγιος	α. απλές
έτυμολογία	
άπόρρητος	β. σύνθετες
λογοτέχνης	
λέξις	
λογισμός	
αντίρρησης	
λογεῖον	

Εναλλακτικά:

Να συνδυάσετε τα συνθετικά μέρη που σας δίνονται στις στήλες Α' και Β', ώστε να σχηματίσετε σύνθετες λέξεις (ουσιαστικά και επίθετα) της α.ε. (στήλη Γ').

A' (πρώτο συνθετικό)	B' (δεύτερο συνθετικό)	Γ' (σύνθετη λέξη)
1. αεί	α. φέρω	
2. ἀ-(ν)	β. φαίνομαι	
3. ἐπί	γ. ἐλπής	
4. ἄνω	δ. ὄφελος	
5. λόγος	ε. θάλλω	
6. θεός	στ. ἔχω	
7. εὔ	ζ. ἵππος	
8. κληῖρος	η. ποιῶ	

β. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τους τύπους των ουσιαστικών σύμφωνα με την υπόδειξη που δίνεται στην παρένθεση.

1. Περὶ τῆς (ἐσθής, γεν. εν.) ταύτης φιλιονικία ἐγένετο.
2. Πάρις θαυμάζει τῆς Ἥρας τὸ σχῆμα καὶ τῆς Ἀθηνῶς τὴν (ἀσπίς, αιτ. εν.).
3. Ἐξ (ὄνουξ, γεν. εν.) τὸν ἴεοντα γινώσκεις.
4. Προσέρχονται οἱ θεοὶ σὺν (θώραξ, δοτ. πληθ.) καὶ ἄλλοις ὄπλοις.
5. Οἱ πολέμιοι πράγματα τῆ (πατρίς, δοτ. εν.) παρέχουσι.
6. Ἐν τοῖς (λειμών, δοτ. πληθ.) οἱ ποιμένες τὰ ποίμνια νέμονται.
7. Τοῖς (γίγας, δοτ. πληθ.) ὁ θεὸς τοῦ πολέμου συνεμάχησεν.
8. Αἱ κατ' ἀγρὸν ὁδοὶ πολλῆακίς δύσποροι γίνονται τῆ (χιών, δοτ. εν.).

[Μονάδες 4]

Εναλλακτικά:

Να συμπληρώσετε τις φράσεις επιλέγοντας τον σωστό τύπο από τους τρεις της παρένθεσης.

1. Πείθονται τοῖς (ἡγεμόνσι, ἡγεμόσι, ἡγεμόνοισι) οἱ ἀγαθοὶ πολεῖται.

2. Οί θηρευταὶ δεσμεύουσι τοῖς (ἰμᾶσι, ἰμάντοισι, ἰμάνσι) τοὺς ῥέοντασ.
3. Οὗτος εἶχε τὴν οὐρὰν (δράκοντοσ, δράκωντοσ, δράκοντα).
4. Τὸ ἄγαλμα τῆσ Ἀθηνᾶσ ὀρθόν ἐστι ἐν (χιτόνι, χιτῶνι, χιτῶνα) ποδῆρει.
5. Οὗτοι τὰσ (εἰκόνας, εἰκῶνας, εἰκόναισ) ταύτασ θεῖασ ἐνόμιζον.
6. Αὐτὸ τὸ ἄγαλμα ἔκ τε (ἐλέφαντι, ἐλέφαντοσ, ἐλέφанта) και χρυσοῦ πεποιίται.
7. Κῦροσ διῆγε τὸν (χειμόνα, χειμῶνα, χειμῶνι) ἐν (Βαβυλῶνι, βαβυλῶνα, βαβυλῶνι).
8. Μιητιάδησ (γέρον, γέροσ, γέρων) ἐν τῷ δεσμοωτηρίῳ ἀπέθανε.

γ. Αφού ῥάβετε υπόψη σασ τισ δύο μορφέσ σύνταξησ (ταυτοπροσωπία – ετεροπροσωπία) που δηλῶνονται δίπῆλα σε κάθε πρόταση, να σημειώσετε Χ στο τετράγωνο που αντιστοιχεί στη σωστή ἢ ῥανθασμένη ἀπάντηση.

1. Οί Βοιωτοὶ ἀπειλοῦσιν ἐμβαλεῖν εἰσ τὴν Ἀττικὴν.

ετεροπροσωπία

ΣΩΣΤΟ ΛΑΘΟΣ

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

2. Τὶ κωλύει ἡμᾶσ εἶναι φίλοισ; *ταυτοπροσωπία*

3. Οὐδένα δαιμόνων οἶμαι εἶναι κακόν. *ετεροπροσωπία*

4. Κῦροσ ἐῥέγετο εἶναι ἄρχων ἄριστοσ. *ταυτοπροσωπία*

[Μονάδεσ 4]

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

Μη σπαταλές τον χρόνο σου σε ατέλειωτες ώρες επανάληψης!

- Απάντησε στα διαγωνίσματα.
- Έλεγε τις απαντήσεις σου. Εντόπισε τα λάθη σου, διόρθωσέ τα και κάλυψε τα κενά σου.

Από τις εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ** κυκλοφορούν:

Για την Αρχαία Ελληνική Γλώσσα:

- **ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

Αντώνης Μπιτσιάνης, Θανάσης Σαλμανλής

- **ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Αντώνης Μπιτσιάνης, Ελένη Ήραντου

Για την Αρχαία Ελληνική Γραμματεία:

- **Η ΙΛΙΑΔΑ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

Παναγιώτης Εμμανουλίδης, Έλλη Πετρίδου-Εμμανουλίδου

ISBN:978-618-03-2560-7

9 786180 325607

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 82560